

KOMPETENCE ČAK NA ÚSEKU MEDIACE

Podstatou nových ustanovení Zákona o advokacii je, že vzdělávání v mediaci, organizaci zkoušek a dohled nad činností mediátorů, kteří jsou současně advokáty, bude vykonávat Česká advokátní komora a nikoli Ministerstvo spravedlnosti. Je nutno zdůraznit, že tyto pravomoci České advokátní komory se vztahují pouze na advokáty (včetně pozastavených), usazené evropské advokáty, zahraniční advokáty a osoby podle § 5c odst. 1 AZ, nikoli advokátní koncipienty. Advokátním koncipientům Komora umožní vykonat zkoušku mediátora až v rámci advokátní zkoušky, k tomu viz odstavce níže.

K odst. 1

Ve vztahu k advokátům Česká advokátní komora bude jednak školit v oblasti mediace (což dle koncepce zákona neznamená, že by se advokát nemohl školit jinde – svým členům Komora vzdělání pouze nabízí) a dále zkoušet (zde již své členy zkouší obligatorně).

K odst. 2

V oblasti zkoušek svých členů Česká advokátní komora je povinna zajistit, aby odpovídaly obsahem i náležitostmi požadavkům, které jsou stanoveny v zákoně o mediaci a ve vyhlášce č. 277/2012 Sb. (na základě § 17a vyhl. č. 197/96 Sb., adv. zkušební řád). Zkoušky skládané neadvokáty před Ministerstvem spravedlnosti budou tedy svým obsahem i rozsahem stejné jako ty, které bude vykonávat Česká advokátní komora vůči svým členům.

Zkoušky budou mít písemnou a ústní část. Obsahem zkoušky je ověření znalostí uchazeče mediátora z oblasti mediace a dalších způsobů mimosoudního řešení sporů, včetně příslušné právní úpravy, z mediačních technik, základních lidských práv a svobod, občanského, obchodního a pracovního práva, rodinného práva, práva na ochranu spotřebitele, občanského práva procesního, základů psychologie a sociologie (§ 23 odst. 7 ZM). Písemná část bude mít formu testu s jednou správnou odpovědí a bude obsahovat i pro advokáty mj. otázky z práva. Znění všech otázek uveřejní Ministerstvo spravedlnosti i Česká advokátní komora na svých webových stránkách.

Ústní část sestává z praktické demonstrace mediačních dovedností, a to zejména v oblasti osobní interakce, způsobu vystupování, usnadňování vyjadřování, analýzy konfliktu, vedení vyjednávání, etického chování, komunikace, projevoování empatie, aktivního naslouchání a strategické intervence. Součástí ústní části zkoušky je prezentace mediačních dovedností formou simulovaného mediačního jednání, výjimečně formou videonahrávky modelové mediační situace. (§ 8 vyhl. č. 277/2012 Sb.). Zkouška z rodinné mediace se koná pouze v ústní formě (§ 8 vyhl. k ZM).

Zkoušky budou mít na České advokátní komoře stejné obsahové i rozsahové náležitosti jako ty konané před Ministerstvem spravedlnosti, a to včetně počtu zkušebních komisařů. Komise vždy budou 3-členné a složené vždy z 2 odborníků na mediaci a zástupce Ministerstva spravedlnosti. Po úspěšném složení zkoušek obdrží žadatel osvědčení o úspěšném složení zkoušky na České advokátní komoře, které pak předloží Ministerstvu spravedlnosti spolu s dalšími náležitostmi (§§ 15 – 17 ZM) a s žádostí o zápis do seznamu.

Ti uchazeči, kteří složili v minulosti (do data účinnosti nového zákona o mediaci) zkoušky jinde (včetně zahraničí) předkládají své žádosti o zápis na Ministerstvo spravedlnosti, které samo posoudí, zda-li zkoušky uzná či nikoli a zda tedy bude muset uchazeč zkoušky složit nově na České advokátní komoře. Zákon totiž automaticky nepřipouští uznávání zkoušek konaných před datem účinnosti zákona.

Ve vztahu k advokátním koncipientům Česká advokátní komora pravomoc žádnou nemá. Bude-li chtít advokátní koncipient vykonávat v době své čekatelské praxe profesi mediátora, bude spadat jak v oblasti zkoušek tak dozoru do pravomoci Ministerstva spravedlnosti. Prvním okamžikem, kdy se advokátní koncipient setká s pravomocí České advokátní komory, je možnost složit zkoušku mediátora „v rámci“ advokátní zkoušky. To však nutně nemusí znamenat, že bude zkoušky mediátora skládat v ten samý časový okamžik jako zkoušky advokátní. Bude třeba brát v potaz možnosti Komory při zajišťování organizace náročného sladění obou typů zkoušek.

Obdobné se uplatní u evropských a zahraničních advokátů žádajících o zkoušky mediátora u České advokátní komory (tj. budou skládány v rámci tzv. uznávací zkoušky nebo zkoušky způsobilosti).

K odst. 3

V tomto ustanovení se stanoví jednak lhůta, do kdy musí Komora umožnit žadateli vykonání zkoušky (6 měs. od doručení žádosti), jednak výši poplatku za tuto zkoušku (5.000,- Kč za zkoušku mediátora a dalších 5.000,- Kč za zkoušku z rodinné mediace, kterou je možno složit až po složení zkoušky mediátora). Poplatek je příjem Komory. Pokud uchazeč zkoušku složí, obdrží od Komory osvědčení.

K odst. 4

Toto ustanovení se týká advokátních koncipientů, kteří zkoušku na Komoře mohou poprvé skládat „v rámci advokátní zkoušky“ a dále osob podle § 5c odst. 1 AZ (v rámci zkoušky způsobilosti) a zahraničních advokátů (§ 5a odst. 1 AZ v rámci zkoušky uznávací). Pokud uchazeč požaduje vykonat rovněž zkoušku z rodinné mediace, zvyšuje se poplatek o dalších 5.000,- Kč.

K odst. 5

Tento odstavec zavádí jednotýdenní oznamovací povinnost advokáta vůči Komoře. Komora tuto skutečnost (zápisu advokáta – mediátora do seznamu zapsaných mediátorů na Ministerstvu spravedlnosti) poznačí do svého seznamu advokátů, evropských advokátů, včetně jeho zaměření v oblasti mediace (vše na žádost advokáta).